

GONIECZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

NAKAZY CHWILI.

W okresie aktualnej sanacji jednym z pierwszych obowiązków prasy jest rozpatrywanie koniecznych zmian w stosunkach administracyjnych.

W tej dziedzinie bowiem do tego czasu nie widzimy zapowiedzianej sanacji, a przeciw każdy obywatel styka się w pierwszej mierze z wójtem, referentem starostwa, policją itd. I we dług tego kształtuje swoje pojęcie o państwie i o stopniu usprawnienia aparatu rządowego. Sprawa siły obrony państwa dla Polski jest najpilniejszą rzeczą i najważniejszą, gdyż bez wojska istnienie nasze byłoby problematycznym, lecz mimo to sprawa administracji nie może być odsuwana na bok.

Nie pomogą żadne redukcje ani częściowe zmiany.

Zmienić trzeba metodę i sposób urzędowania.

Bezmyślności sposobów, już nawet nie urzędowania, lecz mówiąc po galicysku odwołania „kawałków”, przecho dzi granice możliwości. Bez podań i stempli nie można załatwić żadnej naj bliższej sprawy; nawet na kartę ro werową trzeba składać osteplowane podania. Starosta częstokroć sobie samemu, jako przewodniczącemu sejmiku, udziela pouczeń lub naęgan.

Przy obecnym systemie nas „zajest бумага”. Proszę pomówić obecnie z rzemieślnikiem, kupcem, mieszczaninem, obywatelem ziemskim, chłopem, a stwierdzimy u wszystkich głuchą niechęć, albo wprost nienawiść do własnych urzędów.

Powiedzą nam, że to jest winą ogółu, który nie jest przyzwyczajony do podporządkowania się swojej własnej władzy.

Lecz nie, postokroć, nie! Jest to tylko skutek metody wadliwej naszych urzędów, niechętnemu stosunkowi urzędników do tak zwanej urzędowo po galicysku „strony”. Obecnie jak zjawisko niezwykle wymienia się urzędników lub władze, załatwiają „stronę” grzecznie, szybko i ze zrozu mieniem. Idąc do urzędu, trzeba się odpowiednio psychicznie nastroić, aby po usłyszeniu nonsensów nie stracić równowagi i nie wymyślać „posiedzi ciela władzy”.

Szykanowanie ludzi przy nadawaniu obywatelstwa wkracza w dziedzinę fantazji, a takich spraw mamy bez liku.

Dużą dozę winy ponoszą tu urzędnicy „galileusze”, którzy nie mogą się pozbyć „rutyny” i starych „schimmlów” austriackich. Galicjanie powta rzają stale, że są jedynymi fachowca mi, powołanymi do zajmowania posad urzędniczych. Mniemanie to jest, niestety! mylne. Pominawszy fachowość stwierdzić należy, że większość urzęd ników galicjan w Kongresówce nie po siada właściwego cenzusu. mamy przy cież wysłużonych felfelbi austriackich i pisarzy gminnych jako starostów, a nie mówiąc o drobniejszych urzędnikach.

Szanujemy i oceniamy należycie inteligencję galicyjską, lecz do niej nie można zaliczyć uważając się za inteligencję napływowy element urzędni czy, który ją tylko kompromituje.

Atoli nawet przy zmianie personelu i zastąpieniu go materiałem doborowym, bez zmiany całego systemu urzędowa nia nic nie wskoramy. Redukcje nie wstrzymują krytyki, bo urzędnicy są zawałeni pracą „papierkową” oraz przekazywaniem załatwiania „kawał ków” instancjom wyższym. **Samodzielność w załatwianiu spraw najbliższych nie istnieje.** Bez papieru nie można nic załatwić.

Ogół urzędników uważa się za prawdziwego „kopciuszką” w mniemaniu, że pracuje produktywnie. Tym czasem przyjrzyjmy się, co nam dał

panujący obecnie system administra cyjny.

Zupełny brak zaufania obywateli do urzędu, rozwielenienie do protek cji, nadmierny wzrost etatyzmu, zupełną supremację elementu napływo wego pośród urzędników, nie orjentuj ącego się zgółu w sprawach lokal nych, szalone wydatki na „papierowy” system urzędowania itd.

A najszkodliwszą jest metoda kolek tywnego sposobu załatwiania spraw, co prowadzi do zbiorowych nadużyć, ponad wszelką miarę.

Marnotrawienie grosza publicznego na zapomogi dla bezrobotnych, kiedy zamiast płacenia zapomóg przez ty dzień „za nic” można było by płacić podwójną płacę za trzy dni robocze w tygodniu za jakąkolwiek pracę, np. budowę dróg, mostów, spanianie wałów ochronnych nadrzecznych, niwelowa nie okolic podmiejskich itd.

Dzięki tym zapomogom wyrządza się cięższą jeszcze od finansowej strą tę społeczeństwu, przez demoralizowa nie i rozprężenie psychiczne mas bez robotnych. Dzięki tym darmowym za siłkom ludzie nie chcą pracować za małą zapłatą, bo wolą próżnować i przymierać głodem, mając pewną za możę, która ich broni od śmierci.

W związku z tem idą **duże opła ty na ubezpieczenia społeczne** i marnotrawienie olbrzymich sum przez niedołężną rozrzućną i nie kon trolowaną gospodarkę Kas Chorych.

Wszystko to owoc działania na szrej administracji przez lat osiem, któ re nie nas prawie nie nauczyły.

Zobaczmy też, jaki jest postęp i działalność naszych organizacji spo łecznych, niezależnych od administracji. Zestawienie niewspółmierne zupełnie. Przyjrzyjmy się pracy kółek rolniczych spółdzielni straży ogniowych, kół młodzieży wiejskiej, „Sokoła”, związku

strzeleckiego, związków sportowych i t. p. i organizacji kulturalnych. Ogrom pracy dokonanej w najtrudniejszych warunkach bez pomocy państwa, przy ogólnem zużożeniu, depresji powojen nej jest imponujący i tej pracy dokonanej bez „kawałków”, „schimmlu” i innych dobrodziejstw administracji, nie tylko możemy nie powstyżać się wobec starszych od nas w tej dziedzinie narodów Zachodu, ale możemy sobie powiedzieć, żeśmy znacznie je w tem pie pracy wyprzedzili. **Dowodzi to niezbicie, że pracować umie my i chcemy.** Musimy więc za brać się do wypienienia administracji z chwastu i kakaolu, naleciałości i prze żytków.

Trzeba tedy bez nowych eksper ymentów dążyć nie do bezmyślniej re dukcji etatów, lecz do coraz dalej id ących uproszczeń systemu i metody urzędowania. — **Uprościć wszel kie ceremonie „papierowe”, prowadzenia wszelkiej kores pondencji urzędów.**

Wzmódź odpowiedzialność, a zara zem samodzielność poszczególnych urzędników, znieść wszelkie kolektywne i komisyjne załatwianie spraw. — Wyjść wreszcie z niewoli papierów, formalistyki i że tak powiemy „sakral nego” sposobu urzędowania.

Po uproszczeniu urzędowania, mo gą przyjść redukcje osobowe, okroje nia etatów, a przez wprowadzenie oszczędności zasadniczych, można bę dzie przystąpić do wydatnej popra wy uposażenia urzędników, bez któ rej niepodobna nigdy znaleźć uspra wny żadnej administracji.

Reform powyższych nie można od kładać na plan drugi, na lat parę. — Kwestia ta dojrzała już do tego stop nia, że wymaga naprawy natychmia stowej, i o tem rząd obecny nie mo że zapominać pod grozą utracenia po pularności, na której mu wiele za leży po dokonanych przełomie majo wym. S—ki.

Marsz. Pilsudski przed Sejmem.

Na najbliższem posiedzeniu Marszałek wygłosi wielką mowę polityczną.

Warszawa. Według informacji z pew nego źródła, premier Marszałek Piłsudski wygłosi na najbliższem posiedzeniu Sejmu wielkie przemówienie polityczne, w związku z wniesieniem przez rząd projektu budżetu na rok 1927.

Zapowiedź expose Marszałka Piłsudskiego wywołała w kołach politycznych wielkie wrażenie.

Wielka mowa Marszałka będzie niezwykłym wydarzeniem dnia nie tylko dla Polski, ale także i dla zagranicy.

Rozpoczęcie rokowań o pożyczkę amerykańską

Koncern Harrymana chce lokować kapitały w Polsce

Warszawa. Wczorajsza konferencja ministra skarbu Czechowicza z postem amerykańskim Stetsonem była poświę cona sprawie możliwości otrzymania pożyczki od banków amerykańskich, oraz w sprawie raportu prof. Kemmerera. Konferencję należy uważać za po

Warszawa. Wedle ostatnich dyspozycji, liczyć się można ze zwołaniem posiedzenia Sejmu na sobotę 30 b. m. — Na porządku obrad posiedzenia tego było, wedle dotychczasowych przypuszczeń, pierwsze czytanie projektu preliminarza budżetowego na r. 1927 i 28. Posiedzenie to i otwarcie sesji będzie musiało być poprzedzone dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, a to z uwagi na to, że dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej poprzednia sesja została zamknięta.

Wiedeń. „N. Fr. Presse” donosi z Berlina: amerykańska grupa Harrymana zamierza zaangażować swe kapitały w polskim przemyśle ceramicznym.

Niemieckie manewry morskie.

Uważane w Rosji za demonstrację przeciwpolską.

Moskwa. Pisma donoszą, o mają cych się odbyć w najbliższem czasie na morzu Bałtyckiem wielkich manewrach floty niemieckiej na wodach niemieckich, duńskich i szwedzkich. W manewrach weźmie udział około 30 jednostek bojowych większego typu, prze ważnie ciężkich krążowników i wiele statków pomocniczych.

Zdaniem prasy manewry te pozostają w ścisłym związku z zapowie

dzianą wizytą floty francuskiej oraz rzekomoimi zbrojeniami Polski na morzu Bałtyckiem. Częściowo w obawie przed niemi Niemcy powiększają swoją flotę bałtycką przez budowę nowych okrętów, nie chcąc się najwidoczniej wyrzekać dominującego stanowiska na Bałtyku.

Wielki wybór najpiękniejszych pocztówek w sklepie „GONCA”

Kiereński o Polsce.

Rola Polski i Rosji w przyszłych Stanach Zjednoczonych Europy.

Wiedeń. — Na kongresie paneuropejskim nie brak było również delegacji rosyjskiej, a na cele jej stanął przywódca tych, którzy w Rosji praworządzą republiki pragną zaprowadzić—Kiereński.

Rosja wykluczona jest z Paneuro py według obecnego programu tej organi zacji.

Ogromny ten kraj nie jest bowiem absolutnie europejskim, kultura i gospo darstwo, całe życie jest odmienne, opar te na zupełnie różnych wzorach.

Stosunek Rosji do przyszłej federacji —powiada Kiereński—nie da się dziś ustalić. Będzie on w każdym razie ogromnie zawiakany i ciężki do trwałej stabilizacji, a to ze względu na to, że Rosja jest w Azji silnie zaangażowana, co wpły nąć musi na europejską politykę kolo nialną.

— Czy współzicie federacji europejskiej z Rosją sówiecką jest w ogólności, zdaniem państwa, możliwe?

— Absolutnie nie. Rosja sówiecka nie będzie mogła prowadzić polityki pokojo wej z sąsiadem, którego ustroj oparty będzie na zasadach demokracji parlamen taryzmu, będzie to sprzeczne z jej ce lami.

Uważam, że demokratyczna Europa, jedynie z demokratyczną Rosją, utrzy mywać może pełne stosunki pokojo we, a jasnym jest, że wzajemne stosunki handlowe i kulturalne przyczynią się jed ynie do podniesienia dobrobytu i kultury w obydwóch krajach.

— A w jaki sposób spodziewa się pan z powrotem wprowadzić wyżej wspo mnianą republikę demokratyczną?

— Ustrój ten wywalczyliśmy tylko re wolucją. W ogólności w Rosji, jak dotąd, inną drogą ustroju zmienić nie moż na. Lecz przypuszczam, że nie tak krwa wą będzie, jak poprzednia.

Republika rosyjska odpowiadałaby w zupełności w zasadniczych punktach ustrojowi Europy, co niewątpliwie w przy szłości ułatwiłoby uzgodnienie polityki w stosunku do federacji europejskiej.

Zapytany, jakie stanowisko zajęłaby przyszła demokratyczna Rosja wobec Polski, która by niezawodnie do federacji Paneuro py należała, Kiereński oświadczył:

Rosyjska demokracja i socjalści oka zujący zawsze żywą sympatię polskiemu ruchowi niepodległościowemu, a niewolę Polski uważali za wielką krzywdę.

TELEGRAMY

Gabinet węgierski podał się do dymisji.

Budapeszt. Premier Bethlen, jak urzędowo komunikują, przedłożył na zelnikowi państwa prośbę o dymisję całego gabinetu. Rozchodzi się tu tylko o formalną dymisję, która ma dać Bethlenowi możność do rekonstrukcji gabinetu, oddawna zapowiedzianej i koniecznej od czasu skandalu fałszers twa franków.

Koniec partji liberalnej w Anglii?

London. — Wobec ustąpienia lorda Asquitha, partja liberalna rozwiązuje się. Starsza generacja tej partji przejdzie prawdopodobnie do partji konser watywnej, młodszą do partji pracy.

Nazewnatrz rozwiązanie partji nastąpi w ten sposób, że nie zostanie do konany wybór nowego przewodniczącego.

London. — Lord Asquith zrezygnował ze stanowiska wodza partji libera lnej, ale nie wycofuje się bynajmniej z życia publicznego. W liście komuni kującym o tej decyzji, która jest nieodwołalną, oświadcza on, iż ma nadzieję, że jeszcze odda pewne usługi państwu i liberalizmowi. W liście swym Asquith zaznacza, że wśród kierowni czych członków partji liberalnej wy stąpiły ostre różnice zdań w sprawie ust

Polska jesień

Ach nigdy tak, jak w porze rumianej jesieni,
Ody Soplicowo Polski błękit nieb ochrania,
Nigdy, jak w białe lato, tak się nie promieni
Z za łez srebrnych pajęczyn polski urok trwania..

Nigdy tak nie jest miękkim czar błasków i cieni,
Niby w porze jakiegoś z Biblij winobrania,
Nigdy tak nie brmi nuta tęsknoty szopeniej,
Jak gdy złoto pasieki cichucho podzwaniał..

...Nigdy tak Piast kolodziej nie jest pochwalony
Jak gdy kmieć polski orze ojcyste zagony
W ten czar jesieni zloty... Nigdy nie poleta
Z taką lekkością, wdzikiem puch skrzydeł aniota,
Jak ta czarowna, srebrna nit babiego lata
Polskiego, co o pędzel Chełmońskiego wolał.

Wacław Wolski.

Cuda błogosławionego Bellarmina.

W czerwcu 1924 roku zachorował w Budapeszcie śmiertelnie baron Albin Benz, lekarz stracił zupełnie na dzieje uratowania go. Wówczas śmiertelnie chory odmówił modlitwę do błogosławionego Roberta Bellarmina, — zmarłego kardynała i wyzdrowiał.

Wskutek tego wypadku wszczęto w Rzymie starania o kanonizację błogosławionego Bellarmina. Watykan na skutek tej prośby wydział odpowiednie śledztwo. Rozpoczęło się ono 6-go sierpnia a skończyło 25-go września. Do przeprowadzenia tego śledztwa delegowano komitet, liczący 50 członków

Pytania, skierowane do świadków, obejmowały 25 punktów. Protokół obrad i zeznań spisano ręcznie na 224 arkuszach papieru, oprawiono w safiar i przewiązano dwiema zielonemi wstęgami.

Przewodniczącemu komitetowi biskup opieczętował ten zeszyt dokumentów i wręczył go jednemu z Jezuitów, który ry osobście zawiezie je do Watykanu.

W obradach watykańskich nad tą sprawą weźmie udział delegowany przez Watykan lekarz Laurentino Simpa, który bezpośrednio z Węgier udał się do Barcelony, gdzie miał się zdarzyć drugi cud za sprawą błog. Roberta Bellarmina.

(-) **Katastrofalne skutki budowania z drzewa.** Budynki murowane w Polsce stanowią zaledwie 8 proc. ogólnej ilości budowli, drugie 8 proc. stanowią budynki z muru pruskiego, całą zaś resztę 84 proc. budynki z drzewa.

Statystyka pożarów za rok 1925 notuje groźne skutki takiego stanu rzeczy.

Masowe pożary pochłonęły w roku 1925 w Polsce 3,024 budynki wartości 2 miliony 442 tysiące zł.

PRZEZ ZAKÓPCONE SZKIEŁKA.

Szczęśliwi są doprawdy ci posłowie. Akurat w okresie polowań mają nowe dobre płatne ferje jesienne, które mogą wykorzystać z pozytkiem, pracując nad rozwojem sportu myśliwskiego.

Połowanie jest bardzo przyjemną rozrywką. Z całą pewnością uczucie nie wysłowionej dumy rozpiera pierś dostojnego suwerena, gdy w myśliwskich butach i zielonym kapeluszu z piórkami wychodzi ze strzelbą na ramieniu na pola i wertepę, a tu mu z pod nogę pierzchają zające w panicznym popłochu.

I czyż nie przyjemnie wówczas pomysłić takiemu postowi, że jest jednak stworzenie, które się go boi.

To też prawie wszyscy postowie, kończący od marszałka Rataja, a kończąc na Witosie, polują z zawzięciem, gdy się do tego nadarza pomyślna okazja.

Na polowanie chętnie chodzą o tej porze również urzędnicy państwowi, którzy w razie udanego polowania t.j. zabicia kilku zające i kurapatw poważnie nawet naprawiają w ten sposób skromny budżet miesięczny. Bo pomysłciec tylko, że trzy zające w zupełności wystarczy na obiad dla rodziny na cały tydzień, a ponadto jeszcze można spieniężyć skórki zające, za które można uzyskać kilka złotych na kupno prochu i śrutu do fuzji.

Obecnie więc w każdej niedzielę w bliższych i dalszych okolicach powiatu rozlegają się huk wystrzałów przy godnych myśliwych. Wprawdzie wystrzały takie po większej części nie są zbyt groźne, bo krom dziury w powietrzu nie pozostawiają po sobie żadnego innego efektu, ale zawsze bądź co bądź wrozliwym zajączkom przyczyniają wiele strachu.

Wszelako i w wypadku nieudanych polowań taka całodzienna wódczuga po polach i lasach jest nader przyjemną i

Warszawa *Bogusław Jędrzejewski* *Marszałkowska Nr. 150.*

poleca na sezon JESIENNY 1926

SUKNIE - KOSTJUMY - FUTRA - PŁASZCZE - KAPELUSZE

podług najnowszych modeli po cenach przystępnych np. wykończone we własnych pracowniach.

Gotowe suknie wełniane po **zł. 79.** Płaszcz z puszystej wełny po **zł. 125.**

Jedwabie - Wełny - Przybrania

W NIEZRÓWNYM WYBORZE.

OSTATNIE NOWOŚCI!

MODNE TRYKOTAZE „POOLOVER” - „JUMPERS” etc. POŃCZOCHY PARASOLE - RĘKAWICZKI GALANTERJA SKÓRZANA

DYWANY - FIRANKI PLEDY WYKW. KRAWIECTWO MĘSKIE PALTA JESIENNE OD **zł. 190.**

Działalność L. O. P. P.

Instytut aerodynamiczny. Sieć lotnisk. Kształcenie pilotów i mechaników. Opieka nad wynalazkami. Eskadra propagandowa

Prezes zarządu głównego L.O.P.P. b. premer, prof. Antoni Ponikowski, udzielił następujących informacji o działalności tej instytucji:

L. O. P. P. ma na celu popieranie lotnictwa we wszelkich jego dziedzinach a więc budowę nowych i zabudowę istniejących lotnisk cywilnych i wojskowych, budowę lotodławk, urządzeń lotniskowych, szkolenie pilotów i mechanicznych lotniczych oraz szereg innych zadań, dających określić się jako współdziałanie w tworzeniu środków obrony powietrznej państwa.

Dla osiągnięcia tych celów Liga propaguje wśród społeczeństwa idee lotnictwa, wydaje pisma periodyczne „Lot polski” i „Młody lotnik”, broszury propagandowe, urządza wystawy, odczyty, pogadanki, pokazy, loty propagandowe, propaguje modelarstwo wśród młodzieży, organizuje kursy modelarstwa, popiera polskie piśmiennictwo naukowe oraz wynalazki z dziedziny lotnictwa, ogłasza konkursy i wydaje nagrody, wydaje podręczniki i dzieła naukowe, zakłada i utrzymuje pracownie naukowe oraz szkoły, śledząc stale rozwój ich prac.

Liga stworzyła instytut aerodynamiczny, którego budowa jest prawie zakończona. Pozostaje zmontowanie niektórych maszyn, lecz prace w instytucji już rozpoczęto i Liga daje na ten cel fundusze do czasu przyznania budżetu państwowego instytutowi.

Liga przejęła od wojska lotnisko w Wilnie i przejmując lotnisko w Łucku, Jarocinie i Ostrowiu. Liga zakupiła lotniska w Łodzi, we Lwowie, Katowicach i Piotrkowie. Na pierwszym wybudowała już hangary. Zakupuje się tereny w Białymstoku, Zamościu, Płocku i w Kutnie.

Ministerjum spraw wojskowych powierzyło L. O. P. P. pieczę nad kon-

serwacją istniejących lotnisk pomocniczych, oraz zakładanie nowych lotnisk pomocniczych i punktów do lotnictwa.

Liga kształci w Poznaniu 50 uczniów pilotów, którzy ukończą wkrótce wyszkolenie, poczem Liga zamierza otworzyć następny kurs.

L. O. P. P. utrzymuje lub subwencjonuje szkoły mechaników lotniczych m. in. w Warszawie, Dąbrowie, Wilnie, Lwowie i Bydgoszczy. Ostatnia posiada kurs półtoraroczny, pozostałe zaś kilkumiesięczne.

Na terenie Polski jest czynnych około stu modelarni lotniczych, utrzymywanych z funduszy Ligi. Liczba ta wciąż wzrasta.

Na prośbę M. S. W. i Ministerjum komunikacji Liga przystąpiła do oznaczenia miejscowości na całym terenie Rzeczypospolitej za pomocą wielkich napisów na dachach, mających służyć za drogowskazy dla samolotów. Należy zaznaczyć, że znakowanie takie jest bardzo ważne, gdyż dotychczas zdarzały się niebezpieczne i nawet śmiertelne wypadki, spowodowane koniecznością lądowania na nieznanym terenie zabłąkanych samolotów dla dowiedze-

wni ulice. Dąbrowskiego i Kilińskiego. Ponieważ na jednej z tych ulic mi szkam, przeto zaniepokojony tą innowacją zapytałem informatora:

— Co to będzie za różnica w oświetleniu, może iźyżniejsze?

— Duża różnica. Zarówki będą się palić jasniej, niż dotychczas i zawsze równo bez żadnych chwytowych przyśmięci.

— Ten prąd więc będzie znacznie silniejszy?

— Naturalnie.

— Przypuszczam, że dotknięcie do kontaktu po wykreśnieniu lampki będzie odczuwane daleko silniejszym wstrząśnięciem niż dotychczas?

— Ależ takie eksperymenty są bardzo niebezpieczne, bo mogą spowodować krótkie spięcie i spalanie korków, a gdy korki są reperowane, to takie dotknięcie może nawet zabić człowieka, o ile stały jest na serce.

Zrobiło mi się gorąco na samą myśl o niebezpieczeństwie, ale pytam dalej:

— Obecnie niektóre lampki spuszcza nie, mając wyłącznik tuż nad żarówką przy przekręcaniu wyłącznika elektryczną ręką. Czy takie dotknięcie do elektryzującej lampki będzie również tak niebezpieczne przy zmiennym prądzie?

— Ależ naturalnie! Lampkę taką trzeba koniecznże zpręparować bo może spowodować nieszczęście.

Podziękowałem grzecznie za informację, a w drodze powrotnej do domu poważnie rozmyślałem nad tem, jak się uchronić na przyszłość od niebezpieczeństwa.

A więc przedewszystkiem założę nowe korki, a następnie dla pewności także kontakt od lampki przerobię na kontakt ścienny, bowiem kontakty ściennie są zupełnie bezpieczne. Wreszcie żeby już pozyskać całkowitą pewność, to nawet i tego ściennego kontaktu nie będę wełca dotykał.

Radzę to samo i wam zrobić Sz. czytelniczy o stałym sercu!

WATERJARY PISEMNE
ZESZYTY, BRULJONY, OKÓWKI **SKLEP „Gonia” Alcja Zb.**
i wszelkie przybory szkolne w największym wyborze polecane.

ZAPISUJECIE SIĘ na członków Częstochofskiego Tow. Przewigrużliczego!
Dzisiaj, w niedzielę organizacyjne zebranie w sali Rady Miejskiej o godz. 4-ej i pół p. p.

Z dnia

Chcesz, by Polska odrodzona
Miała przyszłość długowieczną?
Hojny datek w dniu dzisiejszym
Na obronę złóż powietrzna.

Każde państwo dziś potężne,
Obok wojska, morskiej floty,
Ma eskadry napowietrzne
I wojenne samoloty. Ac.

KRONIKA

- Dzień 13 listopada wolny od nauki. Ministerjum wyznaczyło do kuratorów okręgów szkolnych okolic, w którym w związku z przypadającą w roku bieżącym 200-ą rocznicą św. Stanisława Kostki, jednego z patronów Polski, zarządza, aby wyjątkowo w tym roku dzień tego świętego, t. j. 18-go listopada, był wolny od nauki.

Liczba 5 dni wolnych od nauki szkolnej, ktorými rozporządza dyrektory zakładów szkolnych, nie będzie wskutek tego zmniejszona. Młodzież w szkołach wyznani niekatolickich i szkołach mniejszości niekatolickich może mieć naukę szkolną.

- Święto malarzy. W poniedziałek, dn. 18 b. m., jako w dniu patrona malarzy św. Łukasza, odprawiano w kościele św. Rocha summa uroczysta o g. 10-jej r. oraz nieszpory o g. 3-jej po południu.

- J. E. ks. Biskup Zdzitowiecki poważnie zamieśli. Jak dowiadujemy się, J. E. ks. Biskup Zdzitowiecki, Pasterz naszej dawniejszej diecezji, już od miesiąca poważnie niedomaga na zdrowiu. W ostatnich dniach odbywają się modły w Djecezi kujawsko-kaliskiej na intencję polepszenia zdrowia Pasterza Djecezji.

Ś. p. Aleksander Peszke.

W dniu wczorajszym zmarł w naszym mieście ś. p. Aleksander Peszke, dyplomowany inżynier-chemik, b. właściciel fabryki przetworów chemicznych, redaktor i wydawca b. „Przeglądu Chemicznego”, wychodzącego w 1901 r.

Ś. p. Aleksander Peszke, zajmujący się w ostatnich czasach pracami technicznymi, był osobą niezmiernie popularną w naszym mieście. Był człowiekiem dużej wiedzy i talentu, jednakże los nie szczydził mu zawodów, pomimo nawet znacznego majątku, jaki posiadał w młodości. Jako szczerzy patriota, od czasu do czasu zasilał łamy naszego pisma swymi uwagami i spostrzeżeniami, był również i korespondentem pism warszawskich.

Do ostatniej chwili życia interesował się polityką, odczuwając niezmiernie wszelkie niedomagania państwowości.

Część więc człowiekowi honoru i nieposzlakowanej uczciwości! Niechaj polska ziemia, która gorąco miłowała za życia, lekka Mu będzie po śmierci!

- Lustracja w Magistracie Prace Komisji Wojewódzkiej trwają w dalszym ciągu. — Komisja dokonała lustracji miejskich ochron, szkół powoznych i niektórych zakładów użyteczności publicznej oraz zapoznana się ze sprawami wydziału statystycznego jak również w sekretariacie ze sprawami, dotyczącymi Rady Miejskiej.

- Kontrola rezerwistów rocznika 1891 od L do R.

Dnia 18 b. m., o godz. 9 rano stają do kontroli w P.K.U. szeregowcy rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią (mieszkańcy Częstochowy) rocznika 1891 o nazwiskach na litery od L do R.

- Pojedynki ofiarności na rzecz Ligi Obrony Powietrznej Państwa

P. Starosta K. Kühn na LOPP. 10 zł. P. Bruno Kabus składa 19 zł. i wzywa p. Juliana Wisnowskiego i p. Bronisława Glicnera.

- „Żywoć św. Franciszka z Assyżu”. W sobotę i niedzielę dzisiejszą po raz ostatni wyświetlany będzie w kinie „Panorama” przepiękny film, ilustrujący całe życie św. Franciszka z Assyżu. Kto więc nie widział tego wspaniałego filmu, niechaj pospieszy dziś popołudniu do „Panoramy” (obok parku Staszica). — Ceny biletów wyjątkowo niskie.

PRZETARG.

Na wykonanie instalacji wodociągów i kanalizacji budynku administracyjnego dla wydziału kanalizacji i wodociągów w Częstochowie, przy zbiegu ul. Ogrodowej i Strażackiej, rozpisuje się niniejszym przetarg publiczny.

Plan są do przejrzania w biurze tutejszego Oddziału T-wa Ulen i Company, przy ul. Piotrkowskiej 2, w godzinach biurowych od 8.30 do 6-jej. Tamże można również otrzymać ślepy kosztorys wraz z warunkami na powyższe roboty.

Termin złożenia ofert dnia 30 października r. b., godz. 12, w zalokowanej kopercie i zaadresowanej: Ulen & Company, Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, Wydział Zakupów.

Do przetargu dnia 30. X. 26. na urządzenie instalacji wodociągów i kanalizacji budynku administracyjnego w Częstochowie.

PRZETARG.

Na wykonanie instalacji oświetlenia elektrycznego budynku administracyjnego dla wydziału kanalizacji i wodociągów w Częstochowie, przy zbiegu ul. Ogrodowej i Strażackiej, rozpisuje się niniejszym przetarg publiczny.

Plan są do przejrzania w biurze tutejszego Oddziału T-wa Ulen i Company, przy ul. Piotrkowskiej 2, w godzinach biurowych od 8.30 do 6-jej. Tamże można również otrzymać ślepy kosztorys wraz z warunkami na powyższe roboty.

Termin złożenia ofert dnia 30 października r. b., godz. 12, w zalokowanej kopercie i zaadresowanej: Ulen & Company, Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, Wydział Zakupów.

Do przetargu dnia 30. X. 26. na urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego budynku administracyjnego w Częstochowie.

PRZETARG.

Na wykonanie instalacji ogrzewania wodnego budynku administracyjnego dla wydziału kanalizacji i wodociągów w Częstochowie, przy zbiegu ul. Ogrodowej i Strażackiej, rozpisuje się niniejszym przetarg publiczny.

Plan są do przejrzania w biurze tutejszego Oddziału T-wa Ulen i Company, przy ul. Piotrkowskiej 2, w godzinach biurowych od 8.30 do 6-jej. Tamże można również otrzymać ślepy kosztorys wraz z warunkami na powyższe roboty.

Termin złożenia ofert dnia 30 października r. b., godz. 12, w zalokowanej kopercie i zaadresowanej: Ulen & Company, Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, Wydział Zakupów.

Do przetargu dnia 30. X. 26. na urządzenie instalacji ogrzewania wodnego budynku administracyjnego w Częstochowie.

Jubileusz 25-lecia Tow. Lekarskiego w Częstochowie

Otwarcie Wystawy Hygienicznej w parku Staszica W niedzielę dzisiejszą Częstochowskie Towarzystwo Lekarskie święci 25-lecie swego istnienia. Program obchodu jubileuszowego przedstawia się nader okazale:

1) Godz. 9 rano — uroczyste nabożeństwo na Jasnej Górze, zwiedzenie skarbcza i biblioteki Jasnogórskiej; 2) Godz. 11 rano — uroczyste posiedzenie w sali Gimnazjum państw. (Panny Marji 56); 3) Godz. 4 i pół po pół. — otwarcie wystawy higienicznej w gmachu muzeum miejskiego (park Staszica); 4) godz. 6 wiecz. — uroczysta Akademia ku czci ś. p. dr. Władysława Biegańskiego w sali Gimnazjum państwowego. Odczyty wygłosi: dr. S. Sterląg z Łodzi, prof. Trzebiński z Wilna i prof. Michałowicz z Warszawy.

Na piękną uroczystość jubileuszową Częst. Tow. Lekarskiego przybędą liczne zapowiadane delegacje lekar-

chowicza i będzie w najbliższych dniach opublikowane w „Dzienniku Ustaw”. Rozporządzenie to obowiązywać ma od 1 listopada b. r.

- Jakie stacje znajdują się na nowej linii kolejowej Kalety-Podzamcze? Nowa linia ko lejowa Kalety-Herby-Podzamcze liczy obecnie dziesięć stacji, oto one (liczby między nimi zawierają odległości między stacjami w kilometrach):

Kalety 11.7 Bronów 9.8 Herby 18.7 Panki 9.08 Krzepice 11.81 Janinów 12.02 Pontonów 11.49 Wieluń 15.42 Czastary 14.8 Podzamcze.

Jak widzimy, odległość Herby-Panki (18.7) jest, jak na jednorozną linię, dość uciążliwa i niewątpliwie na tej przestrzeni powstanie jeszcze jedna stacja.

Nareszcie wyszedł!!

„Sensacyjny, wyborowy, wystawowo-prasowy z życia Częstochowy, od śmiechu aż do filokwy” Nr. 11 „Wolnej Krytyki” — już wyszedł z druku nareszcie i czyni ruch w całym mieście...

- Jak długo służy się w różnych rodzajach broni

Jak komunikują władze wojskowe, wcielone rekrutów z poboru zostanie przeprowadzone dwukrotnie, a mianowicie: część zostanie wcielona między 12 a 14 października, reszta zaś z wyjątkiem zaliczonych do nadkontingentowych między 17 a 19 marcem 1927 roku.

Czas służby został ustalony następująco:

Dla piechoty, zandarmerji, taborów, oddziałów służby artyleryjskiej dla służby intendenckiej i służby zdrowia 18 miesięcy bez przerwy.

Dla artylerji (z wyjątkiem artylerji konnej) 18 miesięcy, przyczem — części

szeregowców zostanie po upływie 12 miesięcy urlopowanych na 6 miesięcy, a po upływie urlopu powołana automatycznie, celem doszluszenia brakujących 6 miesięcy.

Dla kawalerji i artylerji konnej 25 miesięcy.

Dla czółgów, lotnictwa baonów saperów kolejowych, łączności i marynarki wojennej 24 mies.

Dla korpusu ochrony pogranicza 24 miesiące.

Poborowym, którzy nie stawiają się w swych oddziałach w czasie między 12 a 14 października liczy się czas służby od dnia faktycznego stawienia się w oddziale. Spóźniający się zostaną po zatem pociągnięci do odpowiedzialności przed sądami wojskowymi.

- Sprawozdanie kasowe. Sprawozdanie kasowe z koncertu w parku Staszica na rzecz Bursy przy Tow. Dobr. dla Chrześcijan w dn. 10 października 1926 r. przedstawia się w następujących cyfrach:

Przychód: sprzedano biletów 140 po 50 gr. — 70 zł., 137 po 30 gr. — 41 zł. 10 gr. Razem 111 zł. 10 gr.

Rozchód: za bilety wejściowe 2 zł. 50 gr., za afisze — 15 zł., świeca — 30 gr. Razem 17 zł. 80 gr.

Czysty zysk przeto wynosi: 93.30 zł. Specjalne podziękowanie składamy Dyrekcji i gimnazjum, Straży Ogniowej i p. Makoszy za ofiarę prace.

Za zarząd (—) Glice, **- Występy Karola Adwentowicza w Częstochowie**

Dziś, w sobotę i w niedzielę w sali „Reduta” (ul. Strażacka nr. 8) odbędą się dwa występy znakomitego tragika polskiego Karola Adwentowicza w otoczeniu własnego zespołu.

W sobotę odegrana będzie głośna sztuka w 3 aktach „To o czym się nie mówi” w niedzielę „Dar poranka” pełna pogody komedia w 3-ach aktach.

Sądzić należy, iż występy znakomitego artysty cieszyć się będą zaśluzonym powodzeniem wśród miejscowej publiczności.

Sprawa eksportu wyrobów rzemieślniczych zagranicę.

Dnia 15 b. m. w siedzibie Stow. Rze mieślniczych odbyło się zebranie Koła staszkiego i podstaszkiego.

Zebrańie zagalil prezes Koła p. St. Smuga, który też zebrańiu przewodniczył. — Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania poruszona była sprawa, ażeby p. p. starsi cechów powiadomili o zebraniach cechowych zarząd Koła, by tenże miał możność uczestniczenia na tychże. Poczem [p. K. Miszczak referował sprawę eksportu wyrobów rzemieślniczych i drobnego przemysłu zagranicę, motywując, iż to przyczyni się w ogólności do podniesienia dobrobytu, nie tylko u poszczególnych wytwórców, lecz i w całym kraju. Dalej komunikował zebrańiu, iż zarząd Stowarzyszenia Rzemieślniczego nawizaj korespondencję z Izłą Handlową, skąd otrzymał, szereg wyjaśnień i wskazówek odnośnie produkcji i formy eksportu.

Po dyskusji uchwalono zrobić spis wyrobów rzemieślniczych i drobnego przemysłu m. Częstochowy i okolic.

Do uskutecznienia tego każdy producent winien zgłosić się do zarządu Towarzystwa Rzemieślniczego — I Aleja nr. 9, który się zajmie i poprowadzi tę sprawę dalej.

Z kino-teatrów

Teatr „Odeon” wyświetla słynny, największy film świata p. t. „Indyjski grobowiec”. Jest to wielka epopeja miłości i poświęcenia. Niezrównane to arcydzieło filmowe wystawione zostało z olbrzymim nakładem trudów i kosztów, role zaś główne odtworzą sami potentaci ekranu: Mia May, Conrad Veidt, Lia de Putti, Erna Morena, Pawel Richter i wielu innych. — Na scenie występuje nowozaangażowany piosenkarz-humorysta p. M. Ordon oraz znakomity duet taneczny Les Alexeiff i doskonała piosenkarzka p. Ola Zarzka.

Teatr „Nowości” demonstuje wielki i arcywesoły film p. t. „Buster Keaton i milion krów”. Prawdziwy humor tryska z każdej sceny. Role główne krouje mało u nas znany, ale słynny w Ameryce i na zachodzie fenomenalny komik Buster Keaton. — Na scenie rozpoczął występy świetny zespół operetkowy pod kierownictwem znanego artysty-komika p. S. Wolińskiego. W skład zespołu wchodzi ar-

